

«ҚАЗМҰНАЙГАЗ» ҰК АҚ БАСШЫЛЫҒЫНЫҢ ҚАРЖЫ-ШАРУАШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ ЕСЕБІ

2021 жылғы 31 наурызда аяқталған 3 ай үшін

Төмендегі құжаттың міндеті Топтың операциялық және қаржылық қызметінің нәтижесіндегі үрдістер мен елеулі өзгерістерді түсінуге және бағалауға көмек көрсету болып табылады. Осы шолуды Топтың аралық қысқарған шоғырландырылған қаржылық есептілігіне негізделген және оны аралық қысқарған шоғырландырылған қаржылық есептілікпен және ілеспе ескертулермен бірге қараған жөн. Барлық қаржылық деректер және оларды талқылау Халықаралық Қаржылық Есептілік Стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес дайындалған аралық қысқарған шоғырландырылған қаржылық есептілікке негізделеді. Топтың есеп саясатына сәйкес бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынады, демек, жол бойынша шоғырланбайды («үлестік қатысу әдісімен ескепке алынатын кәсіпорындар»).

Теңгедегі барлық сома, ерекше айтылған жағдайларды қоспағанда, миллиардтармен көрсетілген. Сандар дөңгелектелген, алайда үлестік көрсеткіштер дөңгелектенуге дейінгі нақты көрсеткіштер пайдаланыла отырып есептелген.

МАЗМҰНЫ

1.	ЖАЛПЫ АҚПАРАТ	
2.	НЕГІЗГІ МАКРОЭКОНОМИКАЛЫҚ ФАКТОРЛАР	7
2.1.	Мұнай және мұнай өнімдерінің нарықтық бағаларының өзгеруі	7
2.2.	Шетел валютасының айырбас бағамының өзгеруі	8
2.3.	Мұнай және газ тасымалдау тарифтері	8
2.4.	Өңдеуге арналған тарифтер	10
2.5.	Салық салу	10
3.	ТОПТЫҢ ӨНДІРІСТІК КӨРСЕТКІШТЕРІ	11
3.1.	Мұнай және конденсат өндіру	11
3.2.	Газ өндіру	11
3.3.	Мұнайды магистральдық құбырмен тасымалдау	12
3.4.	Мұнайды теңіз флотымен тасымалдау	12
3.5.	Газ тасымалдау	13
3.6.	Көмірсутек шикізатын өңдеу	13
3.7.	Мұнай, мұнай өнімдері мен газды өткізу	14
4.	ТОПТЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ	16
4.1.	Кірістер	16
4.2.	Шығыстар	18
4.3.	Бірлесіп бақыланатын ұйымдар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы үлесі	20
4.4.	Табыс салығы бойынша шығыстар	21
4.5.	Өтімділік және күрделі шығындар	22

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ – Қазақстанда және одан тыс жерлерде мұнай мен газды геологиялық барлау және өндіру, сондай-ақ мұнай, газ және мұнай өнімдерін тасымалдау, өңдеу, маркетинг және өткізу жөніндегі қызметті жүзеге асыратын тігінен интеграцияланған компания.

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 20 ақпандағы № 811 Жарлығы және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 25 ақпандағы № 248 қаулысы негізінде құрылған Қазақстан Республикасының мемлекеттік мұнай-газ кәсіпорны болып табылады. «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ «Қазақойл» ЖАҚ ұлттық мұнай-газ компаниясы мен «Мұнай және газ көлігі» ұлттық компаниясының бірігуі нәтижесінде құрылды. Бірігу нәтижесінде барлық активтер мен міндеттемелер, осы компаниялар иелік еткен барлық кәсіпорындардағы қатысу үлесін қоса алғанда, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-ға берілді.

ҚМГ акционерлері «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ АҚ (90,42% - 1 акция) және Қазақстанның Ұлттық Банкі (9,58% + 1 акция) болып табылады. Топ мұнай және газ конденсатын өндіру бойынша Қазақстан Республикасы нарығының төрттен бір бөлігін, сондай-ақ елде мұнай өңдеу, мұнай мен табиғи газды құбырмен тасымалдау бойынша басым позицияны алады.

Есепті кезеңдегі аса маңызды жобалар мен ірі еншілес компаниялар:

- «Өзенмұнайгаз» АҚ (мұнай мен газды барлау және өндіру);
- «Ембімұнайгаз» АҚ (мұнай мен газды барлау және өндіру);
- «ҚазТрансОйл» АҚ (мұнай тасымалдау);
- «ҚазТрансГаз» АҚ (газ тасымалдау және өткізу);
- «ҚазМұнайТеңіз» АҚ (теңіз мұнай операциялары);
- «Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС (мұнай өңдеу);
- «Павлодар мұнай-химия зауыты» ЖШС (мұнай өңдеу);
- KMG International N. V. (Румыниядағы және Қара теңіз және Жерорта теңізі бассейндері елдеріндегі мұнай және мұнай өнімдерін өңдеу, маркетингі);
- Ірі инвестициялық жобалар:
 - North Caspian Operating Company B. V. (қатысу үлесі – 8,44%);
 - Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б. В. (қатысу үлесі – 10%);
 - Теңізшевройл (қатысу үлесі – 20%).

Басты корпоративтік оқиғалар:

- 2021 жылғы 18 ақпанда «КПМГ Такс энд Эдвайзори» ЖШС жүргізген ҚМГ ішкі аудит қызметінің жұмысын сыртқы бағалау нәтижелері жарияланды – ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттарына және үздік халықаралық практикаларға 100% сәйкес келеді;
- 2021 жылғы 2 наурызда ҚМГ және франциялық Air Liquide AMӨЗ-ге өндірістік техникалық газдарды жеткізу туралы уағдаласты, жобаны «Эр Ликид Мұнай Тех Газы» ЖШС бірлескен кәсіпорны арқылы іске асыру жоспарлануда;
- 2021 жылғы 11 наурызда ҚМГ және «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ АҚ «ҚазТрансГаз» АҚ-ның 100% жай акцияларына қатысты сенімгерлік басқару шартына қол қойды;
- 2021 жылғы 15 наурызда ҚР Энергетика министрінің, ҚМГ Басқарма төрағасының және «ЛУКОЙЛ» ЖАҚ Президентінің үшжақты кездесуі барысында Әл-Фараби теңіз учаскесінде бірлесіп әзірлеу шеңберінде көмірсутектерді барлау мен өндіру құқығын беру жөніндегі тікелей келіссөздер хаттамасына қол қойылды;

Өндірістік оқиғалар

- 2021 жылғы 15 қаңтарда AMӨЗ қатаюдың шекті температурасы минус 45°С болатын Altaу-45 қысқы дизель отынының бірінші партиясын шығару туралы жариялады;
- 2021 жылғы 25 ақпанда Дубай қаласында ҚМГ және Әзірбайжан Республикасының Мемлекеттік мұнай компаниясы (SOCAR) Каспий теңізінің Әзірбайжан секторындағы «Satti» өздігінен көтерілетін жүзбелі бұрғылау қондырғысын бірлесіп пайдалану туралы уағдаласты;

- 2021 жылғы 2 наурызда тараптардың келісімі бойынша Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі мен ҚМГ арасында Каспий теңізінде орналасқан "Жамбыл" учаскесі бойынша көмірсутек шикізатына барлау жүргізуге арналған 2008 жылғы 21 сәуірдегі № 2609 келісім-шартты бұзу туралы келісімге қол қойылды.
- 2021 жылғы 19 наурызда Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б.В. компаниясы Қарашығанақ кен орнындағы газ бойынша өндірістік шектеулерді алып тастау жобасының табысты аяқталғанын жариялады;

Қаржылық оқиғалар

- 2021 жылғы 28 қаңтарда Standard & Poor's халықаралық рейтинг агенттігі ҚМГ рейтингін «BB» деңгейінде растады (болжамы «негативті»);
- 2021 жылғы 30 наурызда ҚМГ-ның жалпы сомасы 6,250 млрд АҚШ долларына еурооблигациялары Astana International Exchange ресми тізіміне енгізілді.

2. НЕГІЗГІ МАКРОЭКОНОМИКАЛЫҚ ФАКТОРЛАР

Компания қызметінің көрсеткіштеріне әсер еткен басты факторлар:

- шикі мұнай мен мұнай өңдеу өнімдері бағасының ауытқуы;
- валюталық бағам өзгерістерінің әсері;
- мұнай және газ тасымалдау қызметтеріне арналған тарифтердегі өзгерістер;
- салық салу.

Төменде Топтың қызметіне әсер еткен 2021 жылдың 3 айындағы макроэкономикалық көрсеткіштер келтірілген.

Атауы	Өлш. брл.	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Өзгеріс	
				абс	%
Кезең соңындағы инфляция (КСИ, өткен жылдың тиісті айына %-пен)	%	107,0	106,4	0,6	0,6
Мұнайға экспорттық кеден бажы	АҚШ долл. /тонна	44,9	56,7	-11,8	-20,8
Айлық есептік көрсеткіш (АЕК)	теңге	2 917	2 651	266	10,0
Ең төмен жалақы мөлшері (ЕТЖ)	теңге	42 500	42 500	0	0,0

2.1. Мұнай және мұнай өнімдерінің нарықтық бағаларының өзгеруі

Халықаралық және Қазақстан нарығындағы шикі мұнай мен мұнай өнімдерінің бағасы Компания қызметінің нәтижелеріне елеулі әсер етеді.

Мұнайдың әлемдік бағасының өзгеруі (АҚШ долл. / барр.)	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, %
Brent мұнайы	61,12	50,10	22,0
Urals мұнайы	60,05	47,87	25,4

Дереккөз: Thomson Reuters

Есепті кезеңде шикі мұнай бағасының өзгеруі бірқатар жанандық факторларға байланысты, оның ішінде ОПЕК+ елдерінің 2021 жылғы ақпан мен наурызда барлық қатысушылар үшін оңтайлы өндіру көлемі туралы келісімдерінің, Сауд Арабиясы тарапынан өндіру көлемінің қосымша ерікті түрде қысқаруының (тәулігіне 1 млн баррельге дейін), АҚШ-тағы аномальді суықтың, Сүэц каналы бұғатталуының, Covid-19 вакцинациясы басталуының және басқа да факторлардың нәтижесінде туындады.

Халықаралық және қазақстандық нарықтағы мұнай өнімдері бағаларының динамикасы бірқатар факторлармен айқындалады, олардың ішінде ең маңыздылары – шикі мұнайдың бағасы, мұнай өнімдеріне сұраныс пен ұсыныстың арақатынасы, бәсекелестік, өткізу нарықтарының түпкілікті немесе аралық мұнай өңдеу өнімдеріне өңдейтін кәсіпорындардан алшақтығы, мұнай өнімдерін жеткізудегі маусымдық тапшылық/профицит болып табылады.

Мұнай өнімдерінің орташа әлемдік бағасы	Өлш. брл.	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, %
Мазут	АҚШ долл. /тонна	403,69	337,10	19,8
Нафта	АҚШ долл. /тонна	542,35	409,48	32,4
Авиакеросин	АҚШ долл. /тонна	511,34	480,83	6,3

ҚР мұнай өнімдерінің орташа көтерме бағалары*	Өлш. брл.	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, %
АИ-95 маркалы бензин	теңге/т	175 778	185 120	-5,0
АИ-92 маркалы бензин	теңге/т	165 778	171 954	-3,6
Дизель отыны (жазғы)	теңге/т	173 111	192 956	-10,3
Авиакеросин	теңге/т	173 667	216 489	-19,8

Дереккөз: Argus ҚР МӨЗ-де өндірілген мұнай өнімдері бойынша Каспий нарығы

ҚР ішкі нарығында АИ-92/АИ-95 бензиніне орташа нарықтық көтерме бағалар 2021 жылдың 1-тоқсанының қорытындысы бойынша 2020 жылдың тиісті кезеңінің бағаларымен салыстырғанда орта есеппен 4%-ке төмендеді.

ҚР ішкі нарығында дизель отыны мен авиакеросинге орташа нарықтық көтерме бағалар 2021 жылдың 1-тоқсанының қорытындысы бойынша 2020 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда тиісінше 10%-ке және 20%-ке төмендеді. Көтерме сауда бағаларының динамикасына іскерлік белсенділіктің төмендеуі және Covid-19 пандемиясына байланысты авиаушулардың қысқаруы әсер етті.

2.2. Шетел валютасының айырбас бағамының өзгеруі

АҚШ долларына қатысты теңге бағамының өзгеруі айтарлықтай әсер етті және Компания қызметінің шоғырландырылған нәтижелеріне әсері жалғасуы мүмкін, өйткені Компанияның шикі мұнай мен мұнай өнімдерін сатудан түскен кірістерінің елеулі үлесі АҚШ долларымен көрсетілген, ал Компания шығыстарының едәуір бөлігі теңгемен көрсетілген. Сондай-ақ, компанияның қарыз алуы мен кредиторлық берешегінің басым бөлігі АҚШ долларымен деминацияланған.

	Кезең ішіндегі орташа бағам	Кезең соңында
3 ай үшін, 2021 жылғы 31 наурызға (1,00 АҚШ долларына шаққандағы қазақстандық теңге)	419,94	424,89
3 ай үшін, 2020 жылғы 31 наурызға (1,00 АҚШ долларына шаққандағы қазақстандық теңге)	391,72	447,67

Дереккөз: Қазақстан Қор биржасындағы сауда-саттық нәтижелері бойынша белгіленген валюта бағамдары

2.3. Мұнай және газ тасымалдау тарифтері

Мұнайды магистральдық құбырмен тасымалдау

Қазақстанда мұнай өндіру өңірлерінің көпшілігі мұнай мен мұнай өнімдерін өткізудің негізгі нарықтарынан алыс болғандықтан, мұнай компаниялары көлік инфрақұрылымының даму дәрежесіне, сондай-ақ оған қол жеткізу мүмкіндігіне тәуелді.

Топ «ҚазТрансОйл» АҚ еншілес компанияға тиесілі Қазақстандағы магистральдық құбырлар жүйесі бойынша экспортқа және ішкі нарыққа сататын шикі мұнайдың едәуір бөлігін тасымалдайды. Сондай-ақ, Топ Каспий Құбыр Консорциумы мұнай құбырындағы 20,75% мөлшеріндегі акционерлік капиталға ие.

Шикі мұнайды магистральдық мұнай құбырларымен тасымалдауды Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 24 маусымдағы №58 бұйрығымен бекітілген шарттың үлгі нысанына сәйкес тұтынушылармен жасасқан мұнай тасымалдау жөніндегі қызметтерді ұсыну шарттарына сәйкес «ҚазТрансОйл» АҚ компаниялар тобы жүргізеді. Көрсетілген шарттарда тараптардың мұнай тасымалдау кезіндегі құқықтары мен міндеттері бекітілген. Топтың мұнайын «ҚазТрансОйл» АҚ компаниялар тобының магистральдық мұнай құбырларымен ішкі нарыққа және экспортқа тасымалдау басқа өндірушілердің мұнайы қоспасымен жүзеге асырылады.

2015 жылғы мамырда «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына түзетулер қабылданғаннан кейін табиғи монополиялар салаларынан Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзит және Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге экспорттау мақсатындағы мұнай тасымалдау қызметтері алынып тасталды. «ҚазТрансОйл» АҚ бұйрығымен магистральдық құбырлары арқылы мұнай айдау қызметтеріне мынадай тарифтер бекітілді:

- Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге экспорт мақсатында – 1000 км-ге 1 тонна үшін 7 358,76 теңге (ҚҚС-сыз), ол 2020 жылғы 1 наурыздан бастап қолданысқа енгізіледі, 2020 жылғы қаңтар-ақпандағы тариф – 1000 км-ге 1 тонна үшін 6 398,92 теңге (ҚҚС-сыз);
- Туймазы-Омбы-Новосибирск-2 магистральдық құбырының қазақстандық учаскесі бойынша Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзиттеу мақсатында – 2018 жылғы 1 сәуірден бастап қолданысқа енгізе отырып, 1000 км-ге 1 тонна үшін 4 292,4 теңге (ҚҚС-сыз).

2018 жылғы желтоқсанда Қазақстан Республикасының Энергетика министрі (№545 бұйрық) Ресей Федерациясының шекарасы-Қазақстан Республикасының шекарасы (Прииртышск)-Атасу (Қазақстан Республикасы)-Алашаңқай (Қытай Халық Республикасы) тасымалдау бағыты бойынша 2019-2023 жылдарға Қазақстан Республикасының аумағы арқылы арналған Ресей мұнайын 10 млн. тонна мөлшерінде тасымалдау құнын 1 тонна үшін 15 АҚШ доллары (ҚҚС-сыз) мөлшерінде бекітті, оның ішінде:

- Ресей Федерациясының шекарасы-Қазақстан Республикасының шекарасы (Прииртышск)-Атасу (Қазақстан Республикасы) учаскесінде мұнайды «Атасу» БМАС-та ауыстырып тиеуді қоса алғанда – 1 тонна үшін 4,23 АҚШ долл. (ҚҚС-сыз), 2018 жылғы тариф – 1 тонна үшін 3,11 АҚШ долл. (ҚҚС-сыз);
- Атасу (Қазақстан Республикасы)-Алашаңқай (Қытай Халық Республикасы) учаскесінде – 1 тонна үшін 10,77 АҚШ долл. (ҚҚС-сыз), 2018 жылғы тариф – 1 тонна үшін 8,25 АҚШ долл. (ҚҚС-сыз).

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитеті төрағасының 2020 жылғы 27 қарашадағы №71-НҚ бұйрығымен 2021 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіле отырып, «ҚазТрансОйл» АҚ магистральдық құбырлар жүйесі бойынша Қазақстан Республикасының ішкі нарығына мұнай айдау бойынша реттеліп көрсетілетін қызметке 2021-2025 жылдарға арналған тарифтік смета мен тариф 1 тонна үшін

1000 км-ге (ҚҚС-сыз) 4 355,57 теңге мөлшерінде бекітілді. Бұған дейін тариф 1000 км-ге тоннасына 4 109,5 теңге болған (ҚҚС-сыз).

Газ тасымалдау

Газды магистральдық газ құбырлары және газ тарату жүйелері арқылы тасымалдауды «ҚазТрансГаз» АҚ компаниялар тобы жүзеге асырады. Газды магистральдық тасымалдауды «Интергаз Орталық Азия» АҚ, сондай-ақ «Азиялық газқұбыры» ЖШС, «Бейнеу-Шымкент Газ Құбыры» ЖШС бірлескен кәсіпорындары жүзеге асырады. Газ тарату құбырлары арқылы газ тасымалдауды «ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ жүзеге асырады.

Халықаралық транзит және экспорт бойынша газ тасымалдау тарифтері

2015 жылғы мамырда «Табиғи монополиялар туралы» Заңға енгізілген өзгерістерге сәйкес газды транзитке және экспортқа тасымалдау жөніндегі қызметтер мемлекеттік реттеуден шығарылды. Газ транзиті мен экспортына арналған тарифтер Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті және тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитетінің бекітуімен шарттық негізде белгіленеді.

2021 жылдың 1-тоқсанында газды транзит пен экспортқа тасымалдаудың қолданыстағы тарифтері:

- «Интергаз Орталық Азия» АҚ
 - газ транзиті «Газпром» АҚ және оның еншілес ұйымдары үшін 100 км-ге ҚҚС-сыз 2 АҚШ долл./мың м³; «Узтрансгаз» АҚ үшін 100 км-ге ҚҚС-сыз 2,9 АҚШ долл./мың м³;
 - газ экспорты «Теңізшевройл» ЖШС, «ҚазТрансГаз» АҚ үшін 100 км-ге ҚҚС-сыз 5 АҚШ долл./мың м³;
 - газ экспорты «КазРосГаз» ЖШС үшін 100 км-ге ҚҚС-сыз 2 АҚШ долл./мың м³;
- «Азиялық газқұбыры» ЖШС – газ транзиті және экспорты 100 км-ге 3,58 АҚШ долл. /мың м³, ҚҚС-сыз;
- «Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС – 2020-2024 жылдарға арналған ішкі нарықта газ тасымалдауға, газ транзиті мен экспортына бірыңғай тариф 100 км-ге 1000 м³ үшін (ҚҚС-сыз) 15 964,4 теңге;

Ішкі нарықта газды магистральдық және таратушы газ құбырлары арқылы тасымалдауға арналған тарифтер

Ішкі нарықта газ тасымалдау тарифтерін Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті және тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен реттейді.

Қазақстан Республикасының тұтынушылары үшін тауарлық газды магистральдық құбырлары арқылы тасымалдауға арналған тарифтер:

- «Интергаз Орталық Азия» АҚ 2021 жылғы 1 қаңтардан бастап – 4 551 теңге/мың м³ (ҚҚС-сыз);
- «Азиялық газ құбыры» ЖШС 2020-2024 жылдарға арналған тарифі 100 км-ге 1000 м³ үшін 555,5 теңге мөлшерінде;
- «Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС 2020-2024 жылдарға тарифі 100 км-ге 1000 м³ үшін 1 200,15 теңге мөлшерінде.

Қазақстан Республикасының тұтынушылары үшін есепті кезеңде тауарлық газды «ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ тарату құбыр жолдары арқылы тасымалдау тарифтері мынадай мөлшерде бекітілді:

№	Облыс	Тасымалдау тарифі, теңге/мың м ³ ҚҚС-сыз
1.	Жамбыл облысы	8 665,23
2.	Шымкент қаласы	6 248,66
3.	Қызылорда облысы	9 083,51
4.	Батыс Қазақстан облысы	2 615,37
5.	Ақтөбе облысы	5 107,36
6.	Қостанай облысы	4 669,05
7.	Маңғыстау облысы	2 392,59
8.	Атырау облысы	1 762,75
9.	Шығыс Қазақстан облысы	1 550,00
10.	Алматы қ.	4 309,80
11.	Нұр-Сұлтан қаласы	4 107,87
12.	Қарағанды облысы	4 107,87

2.4. Өңдеуге арналған тарифтер

2016 жылдан бастап үш негізгі қазақстандық МӨЗ (АМӨЗ, ПМХЗ, ПКОП) өңдеудің жаңа бизнес моделі бойынша өз қызметін жүзеге асыра бастады, оған сәйкес МӨЗ мұнайды белгіленген тарифтер бойынша өңдеу қызметтерін ғана көрсетеді, өңдеу үшін мұнай сатып алмайды және алынған мұнай өнімдерін сатпайды. Бұл міндеттемелер дайын мұнай өнімдерін өз бетінше өткізетін мұнай жеткізушілерге жүктеледі. ҚМГ тобының тігінен интеграцияланған құрылымы және оның өңдеудің жаңа бизнес үлгісі арқасында әрбір бизнес-бағыт өзінің нақты мамандануына сүйене отырып, нәтижесінде ҚМГ компанияларының барлық тобының операциялық тиімділігін арттыра түседі. Өз активтерін стратегиялық басқарушыдан операциялық басқарушыға ауысатын ҚМГ трансформациясы шеңберінде, өңдеу бизнес-моделі мұнай өңдеу зауыттарына тек өндірістік мәселелерге шоғырлануға көмектеседі, соның нәтижесінде өңдеу жөніндегі қызмет оңтайландырылып, шығындар қысқартылады.

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне ҚР кәсіпкерлік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заңға сәйкес 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап өңдеу бағасын мемлекеттік реттеу алып тасталады.

2021 жылғы 1-тоқсан ішінде қолданыста болған орташа өлшемді тарифтер төменде келтірілген:

Зауыттардың атауы	Өлш.бірл.	2021 жылдың 3 айы	2020 жылдың 3 айы	Δ, %
АМӨЗ	теңге/тонна	42 140	41 313	2,0
ПМХЗ	теңге/тонна	22 437	20 094	11,7
ПКОП	теңге/тонна	34 787	28 059	24,0
CASPI BITUM	теңге/тонна	18 000	20 832	-13,6

2.5. Салық салу

Төменде келтірілген кестеде Топ тиісті кезеңдерде қолданылатын белгіленген салық мөлшерлемелері берілген:

Салық	30.03.2021	30.03.2020	Салық салу базасы
Корпоративтік табыс салығы (КТС)	20%	20%	Салық салынатын табыс
Қосылған құн салығы (ҚҚС)	12%	12%	Тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді өткізу
Мүлік салығы	1,50%	1,50%	Бухгалтерлік есеп деректері бойынша айқындалатын салық салу объектілерінің орташа жылдық баланстық құны
Жер салығы	ауыспалы шама, жер учаскесінің мақсаты мен сапасына байланысты мөлшерлеме	ауыспалы шама, жер учаскесінің мақсаты мен сапасына байланысты мөлшерлеме	Жер учаскесінің ауданы
Қоршаған ортаға эмиссия үшін төлем	айнымалы шама, эмиссиялар түріне байланысты мөлшерлеме	айнымалы шама, эмиссиялар түріне байланысты мөлшерлеме	Қоршаған ортаға эмиссиялардың белгіленген нормативтері шегінде және (немесе) одан тыс эмиссиялардың нақты көлемі
Экспортқа рента салығы	0%-32% Мұнайдың әлемдік бағасына байланыстырылған шкала бойынша	0%-32%	Шикі мұнай мен шикі мұнай өнімдері экспортының көлемі
Пайдалы қазбаларды өндіру салығы (ПҚЭС)	0%-18%	0%-18%	Өндірілген шикі мұнай, газ конденсаты және табиғи газ көлемінің құны
Үстеме пайда салығы (ҮПС)	мөлшерлемелердің жылжымалы шкаласы бойынша 0%-60 %	мөлшерлемелердің жылжымалы шкаласы бойынша 0%-60 %	Жылдық жиынтық табыс пен шегерімдер (тіркелген активтер бөлігінде – нақты КС мөлшерінде) және КТС арасындағы айырма ретінде айқындалатын жер қойнауын пайдаланушының осы шегерімдер сомасының 25%-іне тең сомадан асатын таза табысының бөлігі. ҮПС жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт бойынша есептеледі.
Шикі мұнай мен газ конденсатына акциз	0 теңге/тонна	0 теңге/тонна	Өндірілген, өткізілген шикі мұнай мен газ конденсатының көлемі
1 тоннаға акциз мөлшерлемелері (теңгемен) және баж салығы			
	30.03.2021	30.03.2020	Салық салу базасы

Салық	30.03.2021		30.03.2020	Салық салу базасы	
	Бензин (авиациялықты қоспағанда) <u>ЕАЭО СЭҚ ТН</u> коды 2710 12 411 0- 2710 12590 0)	Дизель отыны (<u>ЕАЭО</u> <u>СЭҚ ТН</u> коды 2710 19310 0- 2710 19 480 0)	Бензин (авиациялықты қоспағанда) <u>ЕАЭО</u> <u>СЭҚ ТН</u> коды 2710 12 411 0- 2710 12590 0)	Дизель отыны (<u>ЕАЭО СЭҚ ТН</u> коды 2710 19310 0- 2710 19 480 0)	Өндірілген, өткізілген және импортталған мұнай өнімдерінің көлемі
Мұнай өнімдеріне акциз					
Өндірушілердің өзі өндірген бензинді (авиациялықты қоспағанда) және дизель отынын көтерме саудада өткізуі (желтоқсан – маусым)	24 435	540	24 435	540	
Жеке және заңды тұлғалардың бензинді (авиациялықты қоспағанда) және дизель отынын көтерме саудада өткізуі	0	0	0	0	
Өндірушілердің бензинді (авиациялықты қоспағанда) және дизель отынын бөлшек саудада өткізуі, өзінің өндірістік мұқтаждарына пайдалануы (желтоқсан – маусым)	24 935	600	24 935	600	
Жеке және заңды тұлғалардың бензинді (авиациялықты қоспағанда) және дизель отынын бөлшек саудада өткізуі, өзінің өндірістік мұқтаждарына пайдалануы	500	60	500	60	
Импорт	24 435	540	24 435	540	
Алыс-беріс шикізатын өңдеу өнімі болып табылатын, Салық кодексінің 462-бабының 5) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарларды беру (желтоқсан – маусым)	24 435	540	24 435	540	
Шикі мұнайға экспорттық баж салығы	Мұнайдың әлемдік бағасына байланыстырылған шкала бойынша		Мұнайдың әлемдік бағасына байланыстырылған шкала бойынша	Экспорт көлемі	

Пайдалы қазбаларды өндіру салығының, экспортқа рента салығының және мұнай мен мұнай өнімдеріне экспорттық баж салығының мөлшерлемелері мұнайдың әлемдік бағасына байланысты және сәйкесінше өзгеріп отырады. Шикі мұнай мен газ конденсатын Қазақстан Республикасының ішкі нарығында, оның ішінде пайдалы қазбаларды өндіру салығын, экспортқа рента салығын, роялтиді және Қазақстан Республикасының өнімді бөлу бойынша үлесін төлеу есебіне заттай нысанда мемлекет атынан алушыға өткізген және (немесе) берген жағдайда немесе өзінің өндірістік мұқтаждарына пайдаланған жағдайда, белгіленген мөлшерлемелерге 0,5 төмендету коэффициенті қолданылады.

Шикі газға салынатын пайдалы қазбаларды өндіру салығының мөлшерлемесі 10 процентті құрайды. Шикі газды ішкі нарықта өткізу кезінде пайдалы қазбаларды өндіруге салынатын салық жылдық өндіру көлеміне байланысты мөлшерлемелер бойынша төленеді (мөлшерлеме 0,5%-тен 1,5%-ке дейін).

2016 жылдың ақпан айында Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі шикі мұнайға экспорттық кедендік баждың прогрессивті шкаласын енгізді. Жаңа режим бойынша экспорттық кедендік баждар Brent және Urals маркалы мұнайға арналған мұнай шикізатының әлемдік нарығында қалыптасқан шикі мұнайдың орташа нарықтық бағасы бойынша есептеледі. Мұнайға арналған шкала бойынша әлемдік баға барреліне 25 АҚШ долларынан төмен болған кезде ЭКБ 0-ге тең, мұнайдың әлемдік бағасы барреліне 25 АҚШ долларынан жоғары болғанда ЭКБ мөлшерлемесі шкалаға сәйкес айқындалады. Экспортқа рента салығы мұнайдың әлемдік бағасы барреліне 40 АҚШ долларынан асатын мөлшерлемелер шкаласы бойынша есептеледі.

3. ТОПТЫҢ ӨНДІРІСТІК КӨРСЕТКІШТЕРІ

Операциялық нәтижелер	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Бірлескен кәсіпорындардағы үлесті ескере отырып мұнай және конденсат өндіру (мың тонна.)	5 318	5 929	-611	-10,3
Бірлескен кәсіпорындардағы үлесті ескере отырып газ өндіру (млн. м ³)	2 058	2 260	-202	-8,9
Көмірсутек шикізатын өздерінің МӨЗ-де және бірлескен кәсіпорындардың МӨЗ-де өңдеу (мың тонна.)	4 662	4 660	2	0,0
Мұнайды магистральдық құбырлармен тасымалдау (мың тонна)	15 831	16 158	-327	-2,0
Мұнай жүк айналымы (млн.тонна*км)	14 693	15 392	-699	-4,5
Мұнайды теңіз флотымен тасымалдау (мың тонна)	2 496	2 359	137	5,8
Магистральдық газ құбырларымен газ тасымалдау (млн. м ³)	22 149	28 320	-6 171	-21,8
Газ тасымалдау бойынша тауар тасымалдау жұмыстарының көлемі (млрд. м ³ *км)	13 259	14 458	-1 199	-8,3

3.1. Мұнай және конденсат өндіру

Мұнай мен конденсатты өндірудің шоғырландырылған көлемі (мың тонна)	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
	5 318	5 929	-611	-10,3
«Теңізшевройл» ЖШС (20%)	1 331	1 535	-203	-13,3
«Өзенмұнайгаз» АҚ (100%)+ «ҚазГӨЗ» ЖШС (100%)	1 299	1 397	-99	-7,1
«Маңғыстаумұнайгаз» ЖШС (50%)	712	790	-78	-9,9
«Ембімұнайгаз» АҚ (100%)	595	701	-106	-15,2
«ҚМГ Қашаған Б.В.» (50%)	305	365	-60	-16,6
Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг б.в. (10%)	279	285	-5	-1,8
«Қаражанбасмұнай» АҚ (50%)	248	269	-21	-7,7
«Қазгермұнай» БК ЖШС (50%)	190	223	-33	-14,9
Petrokazakhstan, Inc (33%)	163	177	-14	-8
«Қазақтүрікмұнай» ЖШС (100%)	109	107	2	2
«Қазақойл Ақтөбе» ЖШС (50%)	72	75	-3	-4,1
«Өріктау Оперейтинг» ЖШС	12	0	12	-
«КазТрансГаз» АҚ («Амангелді Газ» АҚ – 100%)	4	5	-1	-22,2

Есепті кезеңдегі мұнай мен газ конденсатын өндірудің шоғырландырылған көлемі 5 318 мың тоннаны құрады, бұл өткен жылдың сәйкес кезеңінің көлемінен 611 мың тонна аз. Өндіріс көлемінің төмендеуінің негізгі себебі ОРЕС+ келісімінің талаптарына сәйкес жекелеген кен орындарында мұнай өндіруді шектеуге, сондай-ақ жетілген кен орындарында өндірудің табиғи төмендеуіне байланысты. Сонымен қатар, 2020 жылдың соңында «Өріктау Оперейтинг» ЖШС кен орындарын өнеркәсіптік пайдалану басталды.

Газ өндіру

Газ (ілеспе және табиғи) өндірудің шоғырландырылған көлемі, млн. м ³	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
	2 058	2 260	-202	-8,9
«Теңізшевройл» ЖШС (20%)	741	841	-100	-11,9
Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг б.в. (10%)	533	538	-4	-0,8
«ҚМГ Қашаған Б.В.» (50%)	185	219	-34	-15,5
«Өзенмұнайгаз» АҚ (100%)+ «ҚазГӨЗ» ЖШС (100%)	164	189	-26	-13,6
«Қазақойл Ақтөбе» ЖШС (50%)	93	90	3	3,6

«Маңғыстаумұнайгаз» ЖШС (50%)	89	93	-3	-3,7
«КазТрансГаз» АҚ («Амангелді Газ» АҚ – 100%)	72	90	-18	-19,9
«Қазгермұнай» БК ЖШС (50%)	58	58	0	-0,8
«Ембімұнайгаз» АҚ (100%)	47	57	-10	-17,4
Petrokazakhstan, Inc (33%)	37	41	-4	-9
«Қазақтүрікмұнай» ЖШС (100%)	28	38	-10	-27,1
«Қаражанбасмұнай» АҚ (50%)	7	7	0	-4
«Өріктау Оперейтинг» ЖШС	5	0	5	-

Есепті кезеңде газ өндірудің шоғырландырылған көлемі 2 058 млн м³ құрады, бұл өткен жылдың ұқсас кезеңінің көлемінен 202 млн м³ аз. Өндіру көлемінің төмендеуінің негізгі себебі ОПЕС+келісімінің талаптарына сәйкес жекелеген кен орындарында мұнай өндіруді шектеуге байланысты. Бұл ретте, 2020 жылдың соңында «Өріктау Оперейтинг» ЖШС кен орындарын өнеркәсіптік пайдалану басталды.

3.2. Магистральдық құбырлармен мұнай тасымалдау

Қазақстан мұнайының құбырлар арқылы негізгі қолданыстағы экспорттық бағыттары:

- Атырау-Самара құбыры («ҚазТрансОйл» АҚ – 100%);
- Атасу-Алашаңқай құбыры («ҚазТрансОйл» АҚ – 50%);
- Каспий Құбыр Консорциумы («ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ – 20,75%).

«ҚазТрансОйл» АҚ ішкі нарыққа, экспортқа мұнай тасымалдау қызметтерін көрсетеді, сондай-ақ мұнай транзитін жүзеге асырады.

Компаниялар бөлінісінде магистральдық құбырлар арқылы мұнай тасымалдаудың шоғырландырылған көлемі (мың тонна)	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
	15 831	16 158	-327	-2,0
«Қазтрансойл» АҚ	10 238	10 510	-272	-2,6
«МұнайТас» Солтүстік-Батыс құбыр компаниясы» ЖШС (51%)	481	284	197	69,4
«Қазақстан-Қытай Құбыры» ЖШС (50%)	2 045	1 850	195	10,5
«Каспий Құбыр Консорциумы» АҚ (20.75%)	3 067	3 514	-447	-12,7
Шоғырландырылған мұнай жүк айналымы (млн. тн*км)	14 693	15 392	-699	-4,5
«Қазтрансойл» АҚ	8 656	8 978	-322	-3,6
«МұнайТас» Солтүстік-Батыс құбыр компаниясы» ЖШС (51%)	199	106	93	87,5
«Қазақстан-Қытай Құбыры» ЖШС (50%)	1 813	1 653	160	9,7
«Каспий Құбыр Консорциумы» АҚ (20.75%)	4 026	4 655	-629	-13,5

Есепті кезеңдегі магистральдық құбырлар арқылы мұнай тасымалдаудың шоғырландырылған көлемі 15 83 мың тоннаны құрады, бұл өткен жылдың ұқсас кезеңінің көлемінен 327 мың тонна аз. ҚТО құбырлары арқылы мұнай тасымалдау көлемінің төмендеуі ОПЕС+ келісімі аясында ҚР-да мұнай өндіру көлемінің төмендеуінен, сондай-ақ Ақтөбе және Құмкөл өңірлерінде мұнай өндірудің табиғи төмендеуінен мұнайды магистральдық мұнай құбырлары жүйесіне тапсырудың төмендеуімен байланысты.

3.3. Мұнайды теңіз флотымен тасымалдау

Теңіз арқылы мұнай тасымалдаудың негізгі қолданыстағы бағыттары:

- Каспий теңізі акваториясындағы бағыттар;
- Қара және Жерорта теңіздері акваториясындағы бағыттар.

Бағыттар бөлінісінде теңіз флотымен мұнай тасымалдаудың шоғырландырылған көлемі (мың тонна)	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
	2 496	2 359	137	5,8
Ақтау-Махачкала	156	105	51	48,6
Қара теңіз	966	736	230	31,3

Жерорта теңізі	1 374	1 455	-81	-5,6
Махачкала-Баку	0	63	-63	-

Есепті кезеңде теңіз флотымен мұнай тасымалдаудың шоғырландырылған көлемі 2 496 мың тоннаны құрады, бұл өткен жылдың ұқсас кезеңінің көлемінен 137 мың тонна артық. Негізінен Қара теңіз бағыты бойынша ұлғаю байқалады, бұл жүк жөнелтушілерде қосымша көлемдердің болуына байланысты, ол үшін Қара теңіз акваториясында мұнай тасымалдау үшін бөгде флот тартылды.

3.4. Газ тасымалдау

Газ тасымалдау мынадай бағыттар бойынша жүзеге асырылады: халықаралық газ транзиті, газды экспортқа тасымалдау және ішкі тұтынушылар үшін газ тасымалдау.

	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Газ тасымалдаудың шоғырландырылған көлемі (млн. м³)	22 149	28 320	-6 171	-21,8
Халықаралық транзит	10 234	15 365	-5 131	-33,4
Газды экспортқа тасымалдау	3 821	6 106	-2 285	-37,4
Ішкі тұтынушылар үшін газ тасымалдау	8 094	6 848	1 246	18,2
Газ тасымалдаудың шоғырландырылған көлемі (млн. текше м)	22 149	28 320	-6 171	-21,8
«Интергаз Орталық Азия» АҚ	14 038	20 531	-6 492	-31,6
«КазТрансГаз Аймақ» АҚ	769	798	-29	-3,7
«Азиялық газқұбыры» ЖШС (50%)	5 433	5 178	255	4,9
«Бейнеу-Шымкент Газ Құбыры» ЖШС (50%)	1 910	1 813	96	5,3
Газ тасымалдау бойынша тауар тасымалдау жұмыстарының көлемі (млрд. м³*км)	13 259	14 458	-1 199	-8,3

* көрсеткіштер нақты деректер ескеріліп түзетілген

2021 жылдың 1-тоқсанында газ тасымалдаудың жалпы көлемі 22 149 млн м³ құрады және есепті кезеңде өткен жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда 6 171 млн м³ төмендеді, оның себептері:

- ҚР аумағы арқылы «Газпром» ЖАҚ ресейлік газы транзиттік ағынының қысқаруы;
- «Орта Азия – Орталық» магистральды газ құбыры арқылы өзбек газы транзитінің болмауы;
- «Орта Азия – Орталық» магистральды газ құбыры арқылы орта азия газы транзитінің төмендеуі;
- РФ, Қырғызстан және ҚХР-ға табиғи газ экспорты көлемінің төмендеуі, оның ішінде Covid-19 пандемиясы аясында ҚХР-да көптеген өндірістік объектілердің тоқтап қалуы себебінен;

Бұл ретте, есепті кезеңде газ тұтынудың ұлғаюы салдарынан ішкі тұтынушылар үшін газ тасымалдаудың өсуі байқалады.

3.5. Көмірсутек шикізатын өңдеу

- Павлодар мұнай-химия зауыты («ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ қатысу үлесі 100%): қазіргі уақытта ПМХЗ жылына 6 млн. тонна мұнай өңдей алады. Есепті кезеңде өңдеу тереңдігі 83,93% құрады;
- Атырау мұнай өңдеу зауыты («ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ қатысу үлесі 99,53%): өңдеудің жобалық қуаты жылына 5,5 млн. тоннаны құрайды, есепті кезеңде өңдеу тереңдігі 71,53% құрады;
- Шымкент мұнай өңдеу зауыты («Петро Қазақстан Ойл Продактс») («ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ қатысу үлесі 49,72%): жобалық қуаты – жылына 6 млн. тонна, есепті кезеңде өңдеу тереңдігі 86,81% құрады;
- CaspiBitum – («ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ қатысу үлесі 50%): ауыр Қаражанбас мұнайынан жол битумдарын өндіру зауыты. Өңдеу бойынша жобалық қуаты жылына 1,0 млн. тоннаны құрайды.
- KMG (Rompertrol Rafinare) құрамына екі МӨЗ, «Petromidia» және «Vega» және Petrochemicals мұнай-химия кешені (МХК) кіреді:
 - «Petromidia» МӨЗ – (Rompertrol Rafinare S.A. қатысу үлесі – 100%) жобалық қуаты – жылына 5,0 млн. тонна мұнай және 1 млн. тонна өзге де көмірсутек шикізаты. Мұнай-химия кешені «Petromidia» МӨЗ-бен интеграцияланған;

- «Vega» МӨЗ – (Rompetrol Rafinare S.A. қатысу үлесі – 100%) жобалық қуаты – жылына 0,5 мың тонна. «Vega» МӨЗ – шикізаттың баламалы түрлерін (нафта, ауыр көмірсүтегі фракциялары, мазут) өңдеуге маманданған Румыниядағы жалғыз кәсіпорын.

Операциялық үлесті ескере отырып, көміртегі шикізатын өңдеудің шоғырландырылған көлемі (мың тонна)	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
	4 662	4 660	2	0,0
«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС	1 178	1 384	-206	-14,9
«Павлодар мұнайхимия зауыты» ЖШС	1 397	1 321	76	5,8
«ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС (50%)	681	590	91	15,5
«CASPI BITUM» (50%)	72	53	19	35,2
KMG International N.V. (Petromidia Refinery)	1 265	1 240	25	2,0
KMG International N.V. (Vega Refinery)	69	72	-3	-4,4

Өңдеу көлемі өзгеруінің негізгі себептері:

- АМӨЗ-төмендеу «KEGOC» АҚ тарапынан 2021 жылғы 1-тоқсанда АМӨЗ энергиямен қамтамасыз ету жүйесінде бірнеше рет істен шығу фактілерімен байланысты, бұл катализикалық крекинг қондырғысының жоспардан тыс қарапайым және кейінгі жөнделуіне әкеп соқты;
- ПМХЗ – ұлғаю «СНПС-Ақтөбемұнайгаз» АҚ мұнайындағы хлор-органикалық қосылыстар құрамының асып кетуі себебінен 2020 жылғы қаңтарда ПМХЗ-да орын алған мұнайдың кем жеткізілуіне байланысты;
- ПҚОП – ҚР ЭМ жоспарына сәйкес есепті кезеңде алыс-берістерден мұнай жеткізілімдерінің ұлғаюымен байланысты;
- KMG (Rompetrol Rafinare) – ұлғаю 2020 жылғы 15 наурыз бен 12 мамыр аралығындағы кезеңде жоспарлы күрделі жөндеу жүргізілуіне байланысты Петромидия МӨЗ өндірісінің тоқтауымен байланысты.

3.5.1. Мұнай, мұнай өнімдері мен газды өткізу

ҚМГ өндірілген мұнайын өткізу

мың тонна	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін			31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін		
	Экспорт	Ішкі нарық	Барлығы,	Экспорт	Ішкі нарық	Барлығы,
Операциялық активтер*	1 468	1 836	3 304	1 981	1 826	3 808
Мегажобалар**	1 909	0	1 909	2 212	0	2 212
Жиыны:	3 377	1 836	5 213	4 194	1 826	6 020

* Өзенмұнайгаз, Ембімұнайгаз, Маңғыстаумұнайгаз, Қаражанбасмұнай, Қазгермұнай, Petrokazakhstan, Inc, Қазақойл Ақтөбе, Қазақтүрікмұнай, Өріктау Оперейтинг.

** Теңізшевройл, Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг Б.В., «ҚМГ Қашаған Б. В.» ЖШЖК.

Есепті кезеңде мұнай өндіру көлемі өткен жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда ОПЕС+ келісімінің талаптарына сәйкес мұнай өндірудің жалпы төмендеуі себебінен 807 мың тоннаға төмендеді.

Мұнай өнімдерін өткізу

Есепті кезеңде мұнай өнімдерін өткізуді «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ, «ҚазМұнайГаз-Аэро» АҚ және KMG International N.V. компаниялары жүзеге асырды.

мың тонна	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Көтерме өткізу	1 879	1 757	122	6,9
Ашық түсті мұнай өнімдері	1 135	1 174	-39	-3,4
Қошқыл түсті мұнай өнімдері	329	294	35	11,8
Мұнай химиясы	95	114	-19	-16,6
Сұйытылған газ	84	44	40	92,1
Басқалар	236	131	105	80,1
Бөлшек саудада өткізу	330	303	27	8,9
Ашық түсті мұнай өнімдері	300	273	27	9,9

Сұйытылған газ	29	29	0	-1
Өзге	1	1	0	17
Мұнай өнімдерін өткізудің барлық көлемі	2 208	2 060	148	7,2

ҚМГ мұнай өнімдерін өткізу

мың тонна	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Қазақстандық мұнай өнімдерін өткізу	1 020	852	168	19,7
Көтерме өткізу*	1 020	852	168	19,7
Бөлшек өткізу	0	0	0	-
КМGI мұнай өнімдерін өткізу	1 188	1 208	-20	-1,6
Көтерме өткізу	859	905	-46	-5
Бөлшек өткізу	330	303	27	8,9
Жиыны:	2 208	2 060	148	7,2

* ҚМГ ЖҚС бөлшек сауда желісі үшін мұнай өнімдерін көтерме өткізу көлемін қоспағанда

Есепті кезеңде мұнай өнімдерін өткізу көлемі 2020 жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда 148 мың тоннаға ұлғайды, бұл негізінен СНПС-Ақтөбемұнайгаз мұнай сапасының төмендеуіне байланысты шикізат жеткіліксіз жеткізілген 2020 жылғы 1-тоқсанмен салыстырғанда есепті кезеңде ПМХЗ мұнай өнімдерін өндіру көлемінің ұлғаюына байланысты, сондай-ақ есепті кезеңде мұнай өнімдерінің ауыспалы қалдықтарын өткізу есебінен болды.

Газ өткізу

Табиғи газды өткізу негізінен «ҚазТрансГаз» АҚ есебінен жүзеге асырылады. Бұл компанияның функциясына табиғи газды ішкі нарық үшін көтерме сатып алу, газды өңірлік газ тарату желілері арқылы тасымалдау, газ тарату объектілері мен желілерін пайдалану және табиғи газды ішкі нарықта өткізу кіреді.

«ҚазТрансГаз» АҚ газын өткізу* (млн. текше м.)	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Газды экспортқа сату	1 707	2 565	-858	-33,4
Ішкі нарыққа газ сату	5 962	5 237	724	13,8
Газ сату көлемі, барлығы	7 669	7 802	-133	-1,7

ҚТГ газын өткізудің жалпы көлемі айтарлықтай өзгерген жоқ. Сонымен бірге, ҚХР мен РФ-да өткізу көлемінің төмендеуі себебінен газды өткізу көлемінің экспорттан ішкі нарыққа қайта бағдарлануы байқалады, бұл өнеркәсіптік кәсіпорындар мен халықтың тұтынуының өсуі салдарынан ішкі нарыққа газ жеткізудің өсуімен теңестірілді.

4. ТОПТЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Пайда мен залалдар туралы есеп

Пайда мен залалдар (млн. теңге)	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Түсім және өзге кірістер	1 684 649	1 487 055	197 594	13,3
Өткізілген өнімнен және көрсетілген қызметтерден түскен пайда	1 433 451	1 376 114	57 337	4,2
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың кірістеріндегі үлесі, нетто	217 726	65 316	152 410	233,3
Қаржылық кіріс	21 548	37 015	-15 467	-41,8
Еншілес компанияның шығуынан түскен кіріс	0	0	0	-
Басқа операциялық кіріс	11 924	8 610	3 314	38,5
Шығыстар мен шығындар	-1 345 268	-1 398 968	53 700	-3,8
Сатып алынған мұнайдың, мұнай өнімдерінің және өзге де материалдардың өзіндік құны	-747 042	-741 384	-5 658	0,8
Өндірістік шығыстар	-164 231	-174 396	10 165	-5,8
Табыс салығын қоспағанда, салықтар	-91 672	-94 293	2 621	-2,8
Тозу, сарқылу және амортизация	-98 103	-91 758	-6 345	6,9
Тасымалдау және өткізу бойынша шығыстар	-122 669	-118 649	-4 020	3,4
Жалпы және әкімшілік шығыстар	-31 609	-37 697	6 088	-16,1
Барлау және бағалау бойынша негізгі құралдар мен активтердің құнсыздануы	6	-61 139	61 145	-100,0
Барлау бойынша шығыстар	-19 800	0	-19800	-
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялардың құнсыздануы;	0	-38 000	38 000	-100,0
Қаржылық шығындар	-68 019	-67 074	-945	1,4
Басқа операциялық залал	-5 755	-7 315	1 560	-21,3
(Теріс)/оң бағамдық айырма, нетто	3 626	32 737	-29 111	-88,9
Табыс салығы ескерілгенге дейінгі пайда	339 381	88 087	251 294	285,3
Табыс салығы бойынша шығыстар	-53 261	-18 573	-34 688	186,8
Жалғасатын қызметтен түсетін жыл ішіндегі пайда	286 120	69 514	216 606	311,6
Тоқтатылған қызметтен түсетін, салық салынғаннан кейінгі пайда/(залал)	0	0	0	-
Таза пайда/(залал)	286 120	69 514	216 606	311,6

4.1. Кірістер

Өнімді өткізуден және қызметтерді көрсетуден түскен шоғырландырылған кірістер

млн. теңге	For 3 months ended on 31 March 2021	For 3 months ended on 31 March 2020	Δ, (+/-)	Δ, %
Шикі мұнайды және газды сату	832 628	801 433	31 195	3,9
Мұнай өнімдерін сату	416 012	381 280	34 732	9,1
Мұнай және газ тасымалдау қызметтері	77 965	82 033	-4 068	-5,0
Мұнай және мұнай өнімдерін өңдеу қызметтері	46 992	50 909	-3 918	-7,7
Өзге кірістер	59 854	60 459	-606	-1,0
Өнімдерді өткізуден және қызметтерді көрсетуден түскен барлық кірістер	1 433 451	1 376 114	57 337	4,2

Өнімді өткізу мен қызметтерді көрсетудің шоғырландырылған көлемдері

Өнімді өткізу мен қызметтерді көрсету көлемдері	Өлш. брл.	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Мұнай өнімдерін сату	мың тонна	2 284	2 121	163	7,7
Шикі мұнай сату	мың тонна	3 204	3 710	-505	-13,6
Тауарлық газды сату	млн. м ³	7 672	7 805	-133	-1,7

Мұнайды магистральдық құбырмен тасымалдау	мың тонна*км	8 460	8 442	19	0,2
Газ тасымалдау	млн. м ³ *км	11 262	17 190	-5 928	-34,5
Мұнай өңдеу	мың тонна	1 568	1 707	-139	-8,2

Орташа қалыптасқан есептік бағалар

Орташа қалыптасқан есептік бағалар	Өлш. брл.	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Мұнай өнімдерін сату	тонна үшін теңге	182 124	179 723	2 402	1,3
Шикі мұнай сату	тонна үшін теңге	197 089	140 416	56 673	40,4
Тауарлық газды сату	мың м ³ үшін теңге	26 207	35 943	-9 736	-27,1
Мұнайды магистральдық құбырмен тасымалдау	тонна үшін теңге	4 557	4 498	59	1,3
Газ тасымалдау	мың м ³ үшін теңге	3 194	2 388	806	33,8
Мұнай өңдеу	тонна үшін теңге	29 977	29 829	148	0,5

Есепті кезеңде өткізуден түскен кірістер 1 433,5 млрд. теңгені құрады және өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 4%-ке өсті. Кірістер құрылымында шикі мұнай мен мұнай өнімдерін сатудан түсетін кірістер үлесінің өсуі байқалады.

Қызмет түрлері бойынша табыстар өзгеруінің негізгі себептері:

- шикі мұнайды мен тауарлық газды сатудан – 4%-ке өсу мұнайдың орташа өлшемді әлемдік бағасының өсуіне байланысты. Бұл өсу ҚХР-да өткізу көлемінің және орташа бағасының төмендеуі есебінен қалыптасты, сондай-ақ есепті кезеңде РФ-да газ өткізу жүзеге асырыламағандығымен теңестірілді;
- мұнай және газ тасымалдаудан – 5%-ке төмендеу, негізінен, орта азиялық транзитті (түрікмен газының транзиті), сондай-ақ ресейлік және өзбек транзитін тасымалдау көлемінің қысқаруына байланысты, бұл ішінара теңгенің айырбас бағамының бір тоқсанда АҚШ долларына қатысты ұлғаюымен және өңірлік газ тасымалының ұлғаюымен, оған қоса мұнай тасымалдаудан ішкі нарыққа тарифтің 6%-ке өсуі (1 000 км-ге 4 109,5 теңге/тоннадан 1 000 км-ге 4 355,57 теңге/тоннаға дейін) және экспортқа тарифтің (2020 жылғы 1 наурыздан бастап 1 000 км-ге 6 398,92 теңге/тоннадан 1 000 км-ге 7 358,76 теңге/тоннаға дейін) өсуіне байланысты теңестірілді. Бұдан басқа, транзиттен түсетін кірістің өсуі теңгенің АҚШ долларына бағамдық айырмашылығына негізделген;
- мұнай өнімдерін сатудан – 9,1%-ке өсу мұнай өнімдерін өткізу көлемінің және орташа бағасының ұлғаюына байланысты.

4.2. Шығыстар

Сатып алынған мұнайдың, мұнай өнімдерінің және өзге де материалдардың өзіндік құны

млн теңге	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Қайта сату үшін сатып алынған мұнай	569 004	406 618	162 386	39,9
Қайта сату үшін сатып алынған газ	26 924	146 062	-119 138	-81,6
Өңдеуге арналған мұнайдың құны	89 051	123 291	-34 239	-27,8
Қайта сату үшін сатып алынған мұнай өнімдері	7 803	16 661	-8 858	-53,2
Материалдар мен қорлар	54 260	48 752	5 508	11,3
Жиыны:	747 042	741 384	5 658	0,8

Сатып алынған мұнайдың, мұнай өнімдерінің және өзге де материалдардың өзіндік құны бойынша шоғырландырылған шығыстар 2021 жылғы 1-тоқсанда 2020 жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда 1%-ке немесе 5 658 млрд. теңгеге ұлғайды.

Қайта сату үшін сатып алынатын шикі мұнайға жұмсалатын шығыстардың ұлғаюы Brent маркалы мұнайдың орташа бағасының ұлғаюына (2021ж. 1-тоқсандағы нақтысы – бір баррель үшін 61 АҚШ доллары, 2020ж. 1-тоқсандағы нақтысы – бір баррель үшін 50 АҚШ доллары), сондай-ақ АҚШ доллары бағамының ұлғаюына (2021ж. 1-тоқсандағы нақтысы – бір АҚШ доллары үшін 419,94 теңге, 2020ж. 1-тоқсандағы нақтысы – бір АҚШ доллары үшін 391,72 теңге) байланысты.

Қайта сату үшін сатып алынған газ бойынша шығыстардың азаюы негізінен Лондон халықаралық төрелік сотының шешіміне байланысты Қашаған газын сатып алу бойынша шығыстардың 97 млрд. теңге мөлшерінде түзетілуіне байланысты газ сатып алуға арналған ҚТГ шығыстарының төмендеуіне, сондай-ақ экспортқа газ өткізу көлемінің төмендеуіне байланысты болды.

Мұнай диеталарының өзгеруіне байланысты, сондай-ақ 2020 жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда 2021 жылдың есепті кезеңінде ҚМГ КО бойынша іске асырылмаған пайда қайта сыныптау көлемінің көптігі есебінен негізінен КМGI бойынша өңдеуге арналған мұнай құны бойынша шығыстардың төмендеуі. Бұл төмендеу Brent маркалы мұнайдың орташа бағасының өсуімен және АҚШ доллары бағамының ұлғаюымен ішінара теңестірілді.

Қайта сату үшін сатып алынған мұнай өнімдеріне шығындардың төмендеуі пандемияның әсерінен мұнай өнімдерін өткізу көлемінің төмендеуіне және сұраныстың сәйкесінше төмендеуіне байланысты.

«Материалдар және қорлар» бабы бойынша негізінен КМGI бойынша шығындардың артуы негізінен жанармай құю станцияларындағы тауарлардың өзіндік құнының артуымен, сондай-ақ есепті кезеңде ПМХЗ бойынша құбырларды ауыстыру бойынша жұмыс көлемінің үлкендігіне байланысты.

Өндірістік шығыстар

млн теңге	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Еңбекақы бойынша шығыстар;	82 752	72 827	9 925	13,6
Электр энергиясы	22 824	21 207	1 617	7,6
Жөндеу және қызмет көрсету бойынша қызметтер	18 831	19 351	-520	-2,7
Жалдау бойынша шығыстар	6 883	16 386	-9 503	-58,0
Көлік шығындары	11 417	7 750	3 667	47,3
Өзге	21 524	36 875	-15 351	-41,6
Жиыны:	164 231	174 396	-10 165	-5,8

Есепті кезеңде шоғырландырылған өндірістік шығыстар 2020 жылдың ұқсас кезеңіндегі шығыстармен салыстырғанда 6%-ке немесе 10 млрд. теңгеге азайды.

Жалақы бойынша шығыстар негізінен өндірістік персоналдың жалақысын индекстеуге, сондай-ақ АҚШ доллары бағамының өсуіне байланысты 13,6%-ке немесе 9,9 млрд. теңгеге ұлғайды, бұл кадрлардың тұрақтамауымен және бос орындардың болуымен ішінара теңестірілді.

2020 жылғы 1-тоқсанда жүзеге асырылған МӨЗ-ді тоқтатып жөндеуге, АҚШ доллары бағамының өсуіне, сондай-ақ есепті кезеңде электр энергиясына тарифтің өсуі есебінен ҚТО, ҚТГ, ЕМГ және ӨМГ бойынша шығыстардың өсуіне байланысты негізінен КМGI бойынша электр энергиясы бойынша шығыстардың ұлғаюы.

ТШО-ның болашақ кеңейту жобасының аяқталуына байланысты негізінен ҚТКФ бойынша, сондай-ақ ҚТГ бойынша жалдау бойынша шығыстардың азаюы 01.01.2021ж. бастап «Сарыарқа» МГҚ жалға беруге қатысты 16 «Жалдау» ХҚЕС қолданумен және шығыстардың «Тозу және амортизация» бөлімінде көрсетілуімен байланысты.

Мұнай өнімдерін 3 тараптан МӨЗ-ге тасымалдау көлемінің төмендеуіне байланысты негізінен КМGI бойынша, сондай-ақ мұнай тасымалдау көлемінің азаюына байланысты ҚТО бойынша көлік шығыстарының азаюы.

Макрокөрсеткіштердің өзгеруі нәтижесінде дайын өнім теңгерімінің өзгеруі есебінен негізінен мұнай өндіруші компаниялар бойынша өзге де шығыстардың азаюы.

Табыс салығын қоспағанда, салықтар

млн теңге	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Экспорттық кеден бажы	20 403	30 963	-10 560	-34,1
Шикі мұнай экспортына рента салығы	26 509	19 597	6 912	35,3
Пайдалы қазбаларды өндіру салығы	20 359	18 524	1 835	9,9
Өзге де салықтар	24 401	25 209	-808	-3,2
Жиыны:	91 672	94 293	-2 621	-2,8

Салық төлемдері бойынша шоғырландырылған шығыстар (табыс салығынан басқа) 2021 жылдың 1-тоқсанында 2020 жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда 3%-ке немесе 2,6 млрд теңгеге азайды.

Кедендік баж бойынша шығыстардың төмендеуі ЭКБ орташа мөлшерлемесінің төмендеуімен (2021ж. 1-тоқсандағы нақтысы – тоннасына 45 АҚШ доллары, 2020ж. 1-тоқсандағы нақтысы –50 тоннасына АҚШ доллары), сондай-ақ мұнайды экспортқа өткізу көлемінің төмендеуімен байланысты.

Brent маркалы мұнайға неғұрлым жоғары қалыптасқан әлемдік бағаға және АҚШ доллары бағамына байланысты неғұрлым жоғары орташа мөлшерлеме (2021ж. 1-тоқсандағы нақтысы – 14%, 2020ж. 1-тоқсандағы нақтысы – 11%) нәтижесінде ренталық салық бойынша шығыстардың ұлғаюы, бұл ішінара экспортқа мұнай өткізу көлемінің төмендеуімен теңестірілді.

«Пайдалы қазбаларды өндіруге салынатын салық» бабы бойынша АҚШ доллары бағамының және мұнай бағасының өсуіне байланысты негізінен ӨМГ бойынша шығыстардың ұлғаюы.

Өзге салықтар бойынша, негізінен акцизделетін тауарлардың аз көлемін өткізу нәтижесінде акциздер бойынша шығыстар бойынша шығыстардың азаюы.

Тасымалдау және өткізу бойынша шығыстар

млн теңге	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Тасымалдау	112 377	108 232	4 145	3,8
Еңбекақы бойынша шығыстар;	3 004	2 928	77	2,6
Өзге	7 288	7 489	-202	-2,7
Жиыны:	122 669	118 649	4 020	3,4

Тасымалдау және өткізу бойынша шоғырландырылған шығыстар есепті кезеңде 3%-ке немесе 4 млрд теңгеге ұлғайды, негізінен ҚТГ бойынша, бұл ҚР ішкі нарығына газ өткізу көлемінің өсуіне байланысты. Бұл ұлғаю мұнайды экспортқа өткізу көлемінің төмендеуі нәтижесінде тасымалдау жөніндегі шығыстардың азаюымен ішінара теңестірілді. Ұлғаю негізінен АЖС бөлшек сауда желісін (ҚМГ-өндірушілер) өткізуге байланысты басқа да шығыстар бойынша төмендеуімен ішінара теңестірілді.

Жалпы және әкімшілік шығыстар

млн теңге	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Еңбекақы бойынша шығыстар	16 203	17 594	-1 391	-7,9
Басқалар	7 019	7 976	-956	-12
Консультациялық қызметтер	3 562	5 697	-2 135	-37,5
Қызмет көрсету бойынша шығыстар	1 574	1 741	-167	-9,6
Жалақы бойынша шығыстарға енгізілмеген әлеуметтік төлемдер	1 287	1 044	243	23,3
Байланыс қызметтері	1 228	762	465	61,2
Есепке жатқызылмаған ҚҚС	1 037	986	51	5,2
Сауда дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік залалдар бойынша резервті есептеу	686	616	70	11,4
Қысқа мерзімді жалдау бойынша шығыстар	560	523	37	7,1
Басқа да ағымдағы активтер бойынша күтілетін кредиттік залалдар бойынша резервті есептеу	110	207	-97	-46,9
Өтелетін ҚҚС-ның құнсыздануы/(қалпына келтіру)	-1 657	551	-2 208	-400,7
Жиыны:	31 609	37 697	-6 088	-16,1

Есепті кезеңде жалпы және әкімшілік шығыстар 31,6 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылдың сәйкес кезеңінен 6,1 млрд. теңгеге төмен. Шығындар құрылымындағы негізгі өзгерістер шығыстардың мынадай баптары бойынша қалыптасты:

- 2020 жылы негізінен КМГИ және ҚМГ БӨ бойынша ұйымдық құрылымды оңтайландыруға байланысты жалақы бойынша шығыстардың азаюы, бұл есепті кезеңде компаниялар тобы бойынша қызметкерлердің жалақысын индекстеумен ішінара теңестірілді;
- 2020 жылдың 1-тоқсанында Curtis қарызын төлеуге байланысты негізінен PSA бойынша консультация беру шығындарының азаюы;
- ҚҚС-ны 2021 жылы республикалық бюджеттен күтілетін өтеуге байланысты негізінен ЭМГ бойынша өтеуге ҚҚС құнсыздануы бойынша шығыстардың азаюы;
- негізінен ҚМГ-Қарашығанақ бойынша өтемдік төлемдердің өсуіне байланысты, оның ішінде 2021 жылғы есепті кезеңде жұмылдыру процесі мен тіркеу процестерінің кешіктірілуіне байланысты шетелдік қызметкерлер үшін тұрғын үйді жалға алуға байланысты ЕТҚ-ға кірмейтін әлеуметтік төлемдердің ұлғаюы;
- қызметтердің қымбаттауына, сондай-ақ АҚШ доллары бағамының өсуіне байланысты негізінен КМГИ, ҚТГ, ЕМГ, ПМХЗ, ӘМГ және АМӨЗ бойынша жөндеу және қызмет көрсету бойынша шығыстардың ұлғаюы;
- АҚШ доллары бағамының ұлғаюына байланысты негізінен КМГИ бойынша, сондай-ақ жалға алынған серверлердің ұлғаюына байланысты ҚМГ КҚ бойынша байланыс қызметтері бойынша шығыстардың ұлғаюы;
- өзге де шығыстардың азаюы негізінен 2020 жылғы 1-тоқсанда істен шыққан зауытты міндетті жоспарлы күрделі жөндеуге байланысты КМГИ шығыстарын өзіндік құнынан жалпы және әкімшілік шығыстарға қайта бөлумен байланысты.

4.3. Бірлесіп бақыланатын ұйымдар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы үлесі

млн.теңге	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
«Теңішевройл» ЖШС	89 341	63 951	25 390	39,7
Азиялық газқұбыры	55 817	-4 282	60 098	-1 403,5
Каспий Құбыр консорциумы	22 005	20 124	1 881	9,4
Бейнеу-Шымкент Газ Құбыры	19 745	-7 767	27 512	-354,2
«Мангистау Инвестментс» БВ	12 054	6 114	5 941	97,1
ҚМГ Қашаған Б.В.	8 486	-101	8 586	-8 529,1
Valsera Holdings B.V.	3 915	-11 276	15 191	-134,7

Өзге	3 082	-1 248	4 330	-346,9
«ПетроҚазақстан Инк»	2 107	2 718	-612	-22,5
«КазРосГаз» ЖШС	1 845	-6 441	8 286	-128,7
«Қазақойл-Ақтөбе» ЖШС	823	-17	840	-5 030,0
«Қазгермұнай» ЖШС	253	6 006	-5753	-95,8
Ural Group Limited	-1 747	-2 466	719	-29,2
Жиыны:	217 726	65 316	152 410	233,3

2021 жылдың 1-тоқсанының қорытындысы бойынша бірлескен-бақыланатын ұйымдар мен қауымдасқан компаниялардың табыстарындағы үлес 2020 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 152,41 млрд. теңгеге немесе 23% артты.

Ұлғаюдың негізгі себептері:

- мұнай өндіруші компаниялар бойынша – Brent сортының мұнай бағасы есебінен негізгі өсім (2021ж. нақтысы – барреліне 61,12 АҚШ доллары, 2020ж. нақтысы – барреліне 50,10 АҚШ доллары);
- АГК бойынша – теріс бағамдық айырманың төмендеуіне, кірістердің ұлғаюына, АҚШ доллары бағамының өзгеруіне байланысты (2021ж. 1-тоқсандағы нақтысы – бір АҚШ доллары үшін 419,94 теңге, 2020ж. 1-тоқсандағы нақтысы – бір АҚШ доллары үшін 391,72 теңге), сондай-ақ негізгі борыш сомасының азаюына және LIBOR мөлшерлемесінің төмендеуіне байланысты қаржылық шығыстардың азаюына байланысты;
- БШГҚ бойынша – негізгі қызметтен кірістердің ұлғаюына (газ тасымалдау көлемінің өсуі), оң бағамдық айырмашылыққа, қаржылық шығыстардың төмендеуіне байланысты өсім;
- Valsera Holdings B. V. бойынша – 2020 жылы АҚШ долларының айырбас бағамының күрт әлсіреуіне байланысты валюталық қарыздар бойынша теріс бағамдық айырмадан залал танылды;
- КРГ бойынша – газды өңдеу өнімдерін өткізу бағасының, сондай-ақ бағамдық айырманың ұлғаюы есебінен өсу;

2021 жылғы 1-тоқсанда ҚМГ бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардан 380 млн.теңге мөлшерінде дивидендтер алды, бұл өткен жылдың сәйкес кезеңінен 7,1 млрд. теңгеге аз. Ауытқудың негізгі себебі – 2020 жылдың ұқсас кезеңінде КОА мен Қазақстан Пайплайн Венчурсінен көрсетілген сомаға дивидендтер алу.

млн.теңге	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Бірлескен кәсіпорындардан және қауымдасқан компаниялардан алынған дивидендтер, нетто	380	7 510	-7 130	-94,9

4.4. Табыс салығы бойынша шығыстар

млн. теңге	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Ағымдағы табыс салығы				
Корпоративтік табыс салығы	38 166	22 748	15 418	67,8
Үстеме пайда салығы	0	33	-33	-100,0
Алынған дивидендтер бойынша төлем көзінен ұсталатын салық	243	3 052	-2 809	-92,0
Кейінгі табыс салығы				
Корпоративтік табыс салығы	1 454	-20 318	21 771	-107,2
Үстеме пайда салығы	-2	3 465	-3 467	-100,1
Алынған дивидендтер бойынша төлем көзінен ұсталатын салық	13 401	9 593	3809	39,7
Жиыны	53 261	18 573	34 688	186,8

2021 жылдың 1-тоқсанында Компаниядағы табыс салығы бойынша шығыстар 38 166 млн.теңгені құрады, бұл 2020 жылдың сәйкес кезеңінің көрсеткішінен 68%-ке жоғары. 2021 жылы КТС өсуі есепті кезеңде Brent сортының мұнайға әлемдік бағасының барреліне 61,12 АҚШ долларына дейін өсуі есебінен салық салынатын кірістің ұлғаюына, 2020 жылғы ұқсас кезеңіне қарағанда барреліне 50,10 АҚШ долларына дейін өсуіне, сондай-ақ АҚШ доллары бағамының өзгеруіне (есепті кезеңде АҚШ долларының орташа айлық бағамы АҚШ доллары үшін 419,94 теңгені, өткен жылдың ұқсас кезеңінде АҚШ доллары үшін 391,72 теңгені құрады), Covid-19 пандемиясының және карантиндік шаралардың әсеріне, мұнай көлемінің экспорттан ішкі рынокқа өзгеруіне, экспортқа газ өткізу көлемінің өзгеруіне байланысты.

Есепті кезеңде жобалар бойынша баланстық құнын өзгерту есебінен Жеңіс және Абай жобалары бойынша мерзімі ұзартылған ҮПС есептелді. Өткен жылдың ұқсас кезеңінде ЭМГ бойынша ҮПС есептелді, сыртқы аудиторлардың ұсынымы бойынша активке, кейін өтеуге қалдырылған ҮПС-ге қайта бағалау жүргізілді және оның нәтижелері бойынша 2020 жылы шығыс деп танылды. ҚМГ КО-ға ағымдағы шоттар, депозиттер, берілген қарыздар бойынша сыйақылардан ТКҰС, сондай-ақ күрделі сыйақылардан ТКҰС есептеліп, ұсталды.

4.5. Өтімділік және күрделі шығындар

Борыштық міндет

Топтың тартылған кредиттері мен қарыздары бойынша жалпы берешегі 2021 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша 4 102 млрд. теңгені құрады. Өткен жылдың 2020 жылдың соңындағы көрсеткішпен салыстырғанда берешектің жалпы көлемінде шамалы ұлғаю байқалады, ол кезде көрсеткіш 4 078 млрд. құраған. 2021 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша жалпы борыш 2020 жылғы 31 желтоқсандағы көрсеткішпен салыстырғанда 0,6%-ке ұлғайды. Жалпы борыштың ұлғаюы негізінен: ЛҚБ және ИҚБ-да орналастырылған және АҚШ долларымен деноминацияланған облигацияларға шетел валюталарының айырбас бағамының әсеріне байланысты орналастырылған облигациялардың баланстық құнының ұлғаюына байланысты.

Топтың таза борышы 2021 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша 2 602 млрд. теңгені құрады.

млн.теңге	31.03.2021ж.	31.12.2020ж.
Ұзақ мерзімді бөлігі	3 694 649	3 716 892
Ағымдағы бөлік	407 704	361 556
Берешек жиыны	4 102 353	4 078 448
Ақша қаражаты және олардың баламасы	1 174 256	1 145 864
Қысқа мерзімді банк салымдары және ұзақ мерзімді банк депозиттерінің бір бөлігі	326 492	339 000
Таза борыш (Берешек жиыны – Ақшалай Қаражат – Кредиттік Қаржы Активтері)	2 601 605	2 593 585

Өтімділік

Топтың теңге баламасындағы ақшалай позиция есепті кезеңде 1 485 млрд теңгеден (2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша) 1 501 млрд теңгеге дейін (2021 жылғы 31 наурыздағы жағдай бойынша) 1,1%-ке ұлғайды. Есепті кезеңде топтың ақша позициясының ұлғаюына операциялық қызметтен оң ақша ағынын алу, ақша қаражаты мен баламаларға айырбастау бағамдарының өзгеруі, сондай-ақ ҚТГ негізгі қаражатын өткізу негізгі себеп болды.

Болжамдық өтімділік және үрдістер

Компания мұнайдың ағымдағы бағалары кезінде болжамды шоғырландырылған өтімділік 2021 жыл ішінде айтарлықтай өзгермейді деп күтеді. ҚМГ-ның даму жоспарын оңтайландыру бойынша жүргізілген жұмысты ескергенде, Топтың өтімділігі ағымдағы шығыстар мен міндеттемелерді жабу үшін жеткілікті.

Күрделі шығыстар

Топтың күрделі шығыстары инвестициялық жобаларға, өндірістің ағымдағы деңгейін қолдауға қаражат салуды және өзге де шығындарды (әкімшілік және әлеуметтік сипаттағы) қамтиды. Есепті кезеңде күрделі шығыстар 51,6 млрд. теңгені құрады, бұл 2020 жылғы 1-тоқсанға қарағанда 64%-ке немесе 91,7 млрд. теңгеге аз.

Қызметтің негізгі бағыттары бойынша күрделі шығыстар (есептелген):

млн. Тенге	31.03.2021 аяқталған 3 ай үшін	31.03.2020 аяқталған 3 ай үшін	Δ, (+/-)	Δ, %
Мұнай мен газды барлау және өндіру	32 666	41 300	-8 634	-20,9
Мұнай тасымалдау	2 981	6 819	-3 838	-56,3
Газды өткізу және тасымалдау	5 188	68 833	-63 645	-92,5
Шикі мұнай мен мұнай өнімдерін өңдеу және өткізу	6 164	21 304	-15 140	-71,1
Басқалар	4 579	5 010	-431	-8,6
Жиыны:	51 578	143 266	-91 688	-64,0

2021 жылғы 1-тоқсанда мұнай мен газды барлау және өндіру бағыты бойынша күрделі шығыстар 32,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2020 жылғы ұқсас кезеңге қарағанда 8,7 млрд. теңгеге аз. Күрделі шығындардың азаюы негізінен «ҚМГ Қарашығанақ» ЖШС жобалары бойынша болды: өңдеу кешенінің газы бойынша өндірістік шектеулерді алып тастау, Өңдеу кешенінің мұнай дайындау жүйесін жаңғырту, есепті кезеңде жұмыс көлемінің аз болуына байланысты газды кешенді дайындау қондырғысының 2-компрессорларын және газды кері айдаудың 4-компрессорын жаңғырту. Сондай-ақ Covid-19 таралуы бойынша шектеу шараларының нәтижесінде есепті кезеңде НҚ жеткізу көлемінің аз болуына байланысты ӨМГ бойынша шығыстардың азаюы.

Есепті кезеңде «Мұнай тасымалдау» бағыты бойынша күрделі шығыстар 3 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылдың ұқсас кезеңінен 3,8 млрд. теңгеге аз. Батыс өңірінің мұнай құбырлары жүйесінің сенімділігін арттыру жобасы бойынша 2020 жылдың ұқсас кезеңінде жұмыс көлемінің көптігіне байланысты азаюы;

«Газды өткізу және тасымалдау» бағыты бойынша есепті кезеңде күрделі шығыстар 5,2 млрд. теңгені құрады, бұл негізінен «Бейнеу-Бозой-Шымкент» МГҚ-ға үш компрессорлық станция салу» және «2020 жылы «Бозой» ЖГҚ-да газды сақтау қуатын ұлғайту» жобаларының аяқталуы есебінен 2020 жылдың ұқсас кезеңінен 63,6 млрд. теңгеге аз.

2021 жылғы 1-тоқсанда «Шикі мұнай мен мұнай өнімдерін өңдеу және өткізу» бағыты бойынша күрделі шығыстар 6,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2020 жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда 15,1 млрд. теңгеге аз, негізінен әрбір 4 жыл сайын жүргізілетін 2020 жылғы тоқтатып жөндеуге байланысты.

Есепті кезеңде «Басқалары» бағыты бойынша күрделі шығыстар 4,6 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылдан 0,4 млрд. теңгеге аз. Шығындардың азаюы негізінен Щучинск қаласында 2020 жылдың 1-тоқсанында гольф-клуб салумен байланысты.

ГЛОССАРИЙ

KMGI – KMG International N.V., интеграцияланған румын мұнай-газ компаниясы
CASPI BITUM – «CASPI BITUM» БК ЖШС
АГҚ – Азиялық газқұбыры (ҚХР-ға ортаазиялық газды тасымалдауға арналған магистральдық газ құбыры)
АМӨЗ – «Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС
ББШ – «Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистралды газ құбыры
БШГҚ – «Бейнеу-Шымкент Газ Құбыры» ЖШС
Топ – «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ және дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы меншік немесе сенімгерлік басқару құқығында ҚМГ-ге тікелей немесе жанама тиесілі заңды тұлғалар, сондай-ақ ҚМГ қызметін бақылауға құқылы заңды тұлғалар.
ЕТҰ – еншілес тәуелді ұйым
ШГА/ЕБЗ – Шикі газды айдау/Екінші буын зауыты
ҚХР – Қытай Халық Республикасы
ҚМГ, Компания – «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ
ҚМГ-Аэро – «ҚазМұнайГаз-Аэро» ЖШС
ҚМГ Қарашығанақ – «ҚМГ Қарашығанақ» ЖШС.
КМГӨ – «ҚМГ-Өнімдері» ЖШС
ҚТКФ – «ҚазТеңізКөлікФлоты» ҰТКК ЖШС
ХӨК – хош иісті көмірсутектерді өндіру кешені
ҚТК – қызметтің түйінді көрсеткіштері
ҚОА – «Қазақойл-Ақтөбе» ЖШС
КРГ – «КазРосГаз» ЖШС
ҚТГ – «ҚазТрансГаз» АҚ
КҚК – Каспий құбыр консорциумы (мұнайды Теңіз кен орнынан Қара теңіздегі Новороссийск портына дейін тасымалдайтын магистральдық мұнай құбыры)
ҚТМ – «Қазақтүрікмұнай» ЖШС
ҚТО – «ҚазТрансОйл» АҚ
ҚМГ КО – корпоративтік орталық, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ орталық аппараты
МГҚ – магистральдық газ құбыры
ММГ – «Маңғыстаумұнайгаз» ЖШС
МҚ – магистральдық мұнай құбыры
ҚР ЭМ – Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі
ПҚӨС – пайдалы қазбаларды өндіру салығы
МӨҰ – мұнай өндіруші ұйымдар
МӨЗ – мұнай өңдеу зауыттары
ҮПС – үстеме пайда салығы
ӨМГ – «Өзенмұнайгаз» АҚ
ІК – іске қосу кешені
ПКОП – «Петроказакстан Ойл продактс» АҚ, Шымкент мұнай өңдеу зауытының иесі
ПМХЗ – «Павлодар мұнай өңдеу зауыты» ЖШС
ЖСҚ – жобалау-сметалық құжаттама
СҚБЖ/БКЖ – сағалық қысымды басқару жобасы/Теңіз кен орнын болашақ кеңейту жобасы
ҚМГ БӨ – «ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ
ББҰ – бірлесіп бақыланатын ұйым
СКЖ – Солтүстік Каспий жобасы
ҚМЖ – құрылыс-монтаж жұмыстары
БК – бірлескен кәсіпорын
ӨЖБҚ – өздігінен көтерілетін жүзбелі бұрғылау қондырғысы
ӨБК – өнімді бөлу туралы келісім
ТШО – «Теңізшевройл» ЖШС
КС – көмірсутектер
КСШ – көмірсутекті шикізат
Қор – «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ
ЕМГ - «Ембімұнайгаз» АҚ
ЭКБ – экспорттық кеден бажы